

Quyền Tự do Đọc (Dự luật Thượng viện 1098): Các Câu hỏi Thường Gặp

Mục lục

1. Điều 2 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) thực hiện điều gì?	2
2. Ai là người chịu trách nhiệm trong việc lựa chọn hoặc duy trì tài liệu thư viện?	2
3. Các nhóm được bảo vệ ở Oregon là gì?	2
4. “Tài liệu thư viện” là gì?	2
5. “Thư viện lớp học” và “thư viện trường” là gì?	2
6. Luật này có áp dụng cho tài liệu trong thư viện của các trường công lập tự chủ không?	2
7. Luật này có áp dụng cho tài liệu trong thư viện của các tổ chức cộng đồng hợp tác với các trường công lập không?	2
8. Khi nào tài liệu thư viện có thể bị gỡ bỏ trong quá trình xem xét lại?	3
9. Ủy ban xem xét lại là gì và ai có thể là thành viên?	3
10. Thành viên hội đồng trường có thể yêu cầu gỡ bỏ tài liệu thư viện khi họ không hành động dựa trên quyền hạn chính thức không?	3
11. Khi nào tài liệu thư viện có thể bị gỡ bỏ?	3
12. Ủy ban xem xét lại có thể cung cấp giải thích bằng văn bản công khai cho việc gỡ bỏ tài liệu thư viện như thế nào?	3
13. Có luật nào cung cấp sự bảo vệ tương tự Điều 2 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) không?	4
14. Nếu tài liệu thư viện bị lựa chọn, giữ lại, hoặc gỡ bỏ vì lý do phân biệt đối xử thì sao?	4
15. Khi nào Sở Giáo dục Oregon (Oregon Department of Education, ODE) chấp nhận kháng nghị?	4
16. Để ODE chấp nhận một kháng nghị, người khiếu nại phải thực hiện khiếu nại về phân biệt đối xử như thế nào?	5
17. Sau khi chấp nhận kháng nghị, phạm vi điều tra của ODE sẽ là gì?	5
18. Nếu ODE phát hiện một trường công lập vi phạm luật thì sao?	5
19. Nếu trường công lập không thực hiện lệnh khắc phục vi phạm của ODE thì sao?	5
20. Điều 6 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) thực hiện điều gì?	5
21. Điều 7 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) thực hiện điều gì?	6
22. Nếu hội đồng học khu hoặc người khác vi phạm Điều 6 hoặc 7 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) thì sao?	6
23. Luật có cho phép mua tài liệu thư viện, sách giáo khoa, tài liệu giảng dạy hoặc tài liệu chương trình phục vụ mục đích tôn giáo không?	6
24. Luật pháp bảo vệ tôn giáo như một nhóm được bảo vệ bằng cách nào?	6

1. Điều 2 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) thực hiện điều gì?

Theo [Điều 2 của Dự luật Thượng viện 1098 \(2025\)](#), được mã hóa tại ORS 337.277:

- Bất kỳ người nào chịu trách nhiệm trong việc lựa chọn hoặc duy trì tài liệu thư viện không được cấm việc lựa chọn hoặc duy trì tài liệu thư viện dựa trên việc tài liệu đó có bao gồm quan điểm, nghiên cứu hoặc câu chuyện về, hoặc được tạo ra bởi một cá nhân hoặc nhóm thuộc một nhóm được bảo vệ; và
- Bất kỳ người nào không chịu trách nhiệm trong việc lựa chọn tài liệu thư viện không được gỡ bỏ tài liệu, trừ khi trong quá trình xem xét lại (xem Các Câu hỏi Thường gặp #8).

2. Ai là người chịu trách nhiệm trong việc lựa chọn hoặc duy trì tài liệu thư viện?

Người chịu trách nhiệm lựa chọn hoặc duy trì tài liệu thư viện bao gồm *bất kỳ ai* có quyền ra quyết định cho một trường công lập về việc lựa chọn hoặc duy trì tài liệu thư viện. Điều này có thể bao gồm giáo viên có giấy phép với chứng chỉ thư viện, quản trị viên, giáo viên lớp học và nhân viên được phân công phụ trách thư viện lớp học hoặc thư viện trường.

3. Các nhóm được bảo vệ ở Oregon là gì?

Theo luật Oregon, có mười nhóm được bảo vệ. Các nhóm được bảo vệ này gồm: chủng tộc, màu da, nguồn gốc quốc gia, giới tính, xu hướng tình dục, nhận dạng giới, người khuyết tật, tôn giáo, tình trạng hôn nhân và tuổi tác.

4. “Tài liệu thư viện” là gì?

Tài liệu thư viện là các tài liệu hư cấu hoặc phi hư cấu có mục đích giáo dục hoặc mục đích khác, được giữ trong lớp học hoặc thư viện trường và có sẵn dưới dạng bản in hoặc điện tử. Tài liệu thư viện bao gồm tài liệu trong lớp học và thư viện trường nhằm cung cấp các tài liệu đọc độc lập cho học sinh, cũng như các tài liệu bổ sung nhằm hỗ trợ tài liệu giảng dạy chính. Tài liệu thư viện *không* bao gồm tài liệu giảng dạy chính được thông qua bởi hội đồng học khu, Hội đồng Giáo dục Tiểu bang hoặc một ủy ban hoặc quản trị viên chịu trách nhiệm thông qua sách giáo khoa và tài liệu giảng dạy. Mục đích của tài liệu thư viện có thể rất đa dạng, từ nhằm nâng cao và mở rộng việc học đến đơn giản là khuyến khích đọc sách.

5. “Thư viện lớp học” và “thư viện trường” là gì?

Cả thư viện lớp học và thư viện trường bao gồm *bất kỳ* khu vực chung nào trong trường công lập nơi tài liệu thư viện được cung cấp cho học sinh, bao gồm các lớp học đơn lẻ, khu vực chung phục vụ hai lớp học trở lên, các địa điểm trung tâm và các khu vực chung phục vụ một hoặc nhiều khối lớp. Thư viện trường cũng bao gồm tài liệu thư viện có thể truy cập như một phần của chương trình giáo dục trực tuyến từ xa.

6. Luật này có áp dụng cho tài liệu trong thư viện của các trường công lập tự chủ không?

Có. Luật này áp dụng cho tài liệu trong thư viện của tất cả trường công lập tại Oregon, bao gồm cả tài liệu thư viện của các trường công lập tự chủ.

7. Luật này có áp dụng cho tài liệu trong thư viện của các tổ chức cộng đồng hợp tác với các trường công lập không?

Không. Luật này chỉ áp dụng cho tài liệu trong thư viện của các trường công lập tại Oregon.

8. Khi nào tài liệu thư viện có thể bị gỡ bỏ trong quá trình xem xét lại?

Tài liệu thư viện chỉ có thể bị gỡ bỏ bởi người không chịu trách nhiệm lựa chọn hoặc duy trì tài liệu thư viện khi tất cả các điều kiện sau được đáp ứng:

- Có yêu cầu gỡ bỏ tài liệu;
- Người đưa ra yêu cầu là phụ huynh hoặc người giám hộ của học sinh đang học tại trường hoặc là nhân viên của trường;
- Yêu cầu được thực hiện bằng văn bản và được đưa ra chính thức;
- Yêu cầu được ủy ban xem xét lại của trường công lập hoặc học khu xem xét;
- Tài liệu vẫn được lưu hành trong suốt quá trình xem xét lại;
- Việc gỡ bỏ không xảy ra vì tài liệu có bao gồm quan điểm, nghiên cứu hoặc câu chuyện về, hoặc được tạo ra bởi một cá nhân hoặc nhóm thuộc một nhóm được bảo vệ; và
- Ủy ban xem xét lại cung cấp giải thích bằng văn bản công khai cho việc gỡ bỏ.

9. Ủy ban xem xét lại là gì và ai có thể là thành viên?

Ủy ban xem xét lại là ủy ban được thành lập bởi trường công lập hoặc học khu nhằm quyết định hành động cần thực hiện khi tài liệu thư viện hoặc tài liệu giảng dạy khác bị yêu cầu: giữ lại, hạn chế, hoặc gỡ bỏ. Trường công lập hoặc học khu cần có quy trình thành lập ủy ban xem xét lại, nhưng quy trình đó, bao gồm việc ai có thể tham gia ủy ban xem xét lại, do hội đồng trường học địa phương hoặc cơ quan quản lý trường công lập khác quyết định.

10. Thành viên hội đồng trường có thể yêu cầu gỡ bỏ tài liệu thư viện khi họ không hành động dựa trên quyền hạn chính thức không?

Có. Thành viên hội đồng trường đồng thời là phụ huynh hoặc người giám hộ của học sinh đang học tại trường hoặc là nhân viên của trường có thể gửi yêu cầu gỡ bỏ tài liệu thư viện khi không hành động dựa trên quyền hạn chính thức của họ.

11. Khi nào tài liệu thư viện có thể bị gỡ bỏ?

Tài liệu thư viện chỉ có thể bị gỡ bỏ *sau khi* ủy ban xem xét lại cung cấp giải thích bằng văn bản công khai cho việc gỡ bỏ. Tài liệu thư viện phải vẫn được lưu hành trong quá trình xem xét lại.

12. Ủy ban xem xét lại có thể cung cấp giải thích bằng văn bản công khai cho việc gỡ bỏ tài liệu thư viện như thế nào?

Một số ví dụ về việc cung cấp giải thích bằng văn bản công khai bao gồm:

- Đăng giải thích trên phần dễ truy cập của trang web trường công lập hoặc học khu.
- Đăng giải thích tại địa điểm thực trong trường nơi thông tin thường được công bố, ví dụ trên bảng thông báo.
- Đăng giải thích trên cửa hoặc gần lối vào thư viện trường hoặc thư viện lớp học.
- Gửi email hoặc thông báo bằng văn bản khác đến các phụ huynh, người giám hộ của học sinh đang theo học tại trường và các thành viên cộng đồng khác.

Thông báo công khai bằng văn bản cần có sẵn bằng tất cả các ngôn ngữ thường được sử dụng trong cộng đồng trường học và có thể dễ dàng truy cập đối với người khuyết tật.

13. Có luật nào cung cấp sự bảo vệ tương tự Điều 2 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) không?

Có. Theo điều luật chống phân biệt đối xử của Oregon, [ORS 659.850](#), một người thuộc nhóm được bảo vệ không được chịu sự phân biệt đối xử trong trường công lập. Theo điều luật này, phân biệt đối xử có nghĩa là “bất kỳ hành vi nào phân biệt sự đối xử một cách không hợp lý” với người thuộc nhóm được bảo vệ. Việc không cho phép hoặc gỡ bỏ tài liệu thư viện vì chúng chứa nội dung liên quan đến nhóm được bảo vệ, hoặc vì được viết bởi người thuộc nhóm được bảo vệ, là hành vi phân biệt đối xử không hợp lý đối với một người dựa trên việc họ thuộc nhóm được bảo vệ.

14. Nếu tài liệu thư viện bị lựa chọn, giữ lại, hoặc gỡ bỏ vì lý do phân biệt đối xử thì sao?

Theo [OAR 581-022-2370](#), một người có thể nộp khiếu nại với học khu theo quy trình khiếu nại thông thường của học khu nếu:

- Người đó cư trú trong quận;
- Người đó là phụ huynh hoặc người giám hộ của học sinh đang theo học tại trường hoặc là nhân viên của trường; hoặc
- Ngay cả khi người đó không cư trú trong quận và không phải là phụ huynh/người giám hộ, người đó cáo buộc rằng bản thân hoặc người khác đã bị phân biệt đối xử.

Nếu học khu không khắc phục vi phạm, người đó có thể kháng nghị với Sở Giáo dục Oregon (Oregon Department of Education, ODE). Các trường công lập không nằm trong học khu có thể không có quy trình khiếu nại. ODE vẫn chấp nhận kháng nghị về các vi phạm xảy ra tại những trường này trong một số trường hợp nhất định (xem Các Câu hỏi Thường gặp #15).

15. Khi nào Sở Giáo dục Oregon (Oregon Department of Education, ODE) chấp nhận kháng nghị?

Theo [OAR 581-075-0010](#), ODE sẽ chấp nhận kháng nghị trong một trong ba trường hợp sau:

- Trường công lập đã đưa ra quyết định bằng văn bản cuối cùng cho người khiếu nại theo quy trình xử lý khiếu nại của trường;
- Trường công lập không giải quyết khiếu nại trong vòng 90 ngày theo lịch kể từ khi nhận được khiếu nại, trừ khi trường và người khiếu nại đồng ý bằng văn bản về một khoảng thời gian khác để giải quyết khiếu nại; hoặc
- Trường công lập có quy trình khiếu nại nhiều bước và trường không cung cấp phản hồi bằng văn bản cho người khiếu nại trong vòng 30 ngày theo lịch kể từ khi nộp đơn ở bất kỳ bước nào, trừ khi trường và người khiếu nại đồng ý bằng văn bản về một khoảng thời gian khác cho bước đó.

Nếu một trường công lập không có quy trình khiếu nại, ODE sẽ chấp nhận kháng nghị trong một trong hai trường hợp sau:

- Trường công lập đã phản hồi khiếu nại bằng văn bản; hoặc

- Trường công lập không giải quyết khiếu nại trong vòng 90 ngày theo lịch kể từ khi nhận được khiếu nại, trừ khi trường và người khiếu nại đồng ý bằng văn bản về một khoảng thời gian khác để giải quyết khiếu nại.

16. Để ODE chấp nhận một kháng nghị, người khiếu nại phải thực hiện khiếu nại về phân biệt đối xử như thế nào?

Theo [OAR 581-075-0001](#), khiếu nại về phân biệt đối xử có thể dưới hình thức một báo cáo bằng văn bản hoặc lời bất kỳ nào về hành vi sai trái được thông báo cho quận hoặc nhân viên quận, ngay cả khi khiếu nại không được nộp theo quy trình khiếu nại của quận. Quận có thể yêu cầu người khiếu nại, trong vòng 10 ngày theo lịch kể từ khi nhận báo cáo, nộp khiếu nại theo quy trình khiếu nại của quận. Quận phải hướng dẫn người khiếu nại bằng văn bản và bằng ngôn ngữ ưu tiên của người khiếu nại.

17. Sau khi chấp nhận kháng nghị, phạm vi điều tra của ODE sẽ là gì?

Phối hợp cùng nhau, Điều 2 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) và ORS 659.850 cho phép ODE điều tra xem liệu tài liệu thư viện có bị từ chối hoặc gỡ bỏ vì chúng chứa nội dung liên quan đến một nhóm được bảo vệ, hoặc chúng được viết bởi một người thuộc nhóm được bảo vệ hay không. Điều này bao gồm điều tra hành động của người chịu trách nhiệm lựa chọn hoặc duy trì tài liệu thư viện, ủy ban xem xét lại, hoặc bất kỳ người nào khác không cho phép hoặc gỡ bỏ tài liệu vì mục đích phân biệt đối xử.

18. Nếu ODE phát hiện một trường công lập vi phạm luật thì sao?

Theo [OAR 581-075-0024](#), ODE có thể yêu cầu trường công lập thực hiện hành động khắc phục vi phạm. Hành động khắc phục có thể bao gồm việc khôi phục tài liệu thư viện vào thư viện, xem xét và viết lại các chính sách hoặc quy định, đánh giá và thiết kế lại các quy trình và thủ tục, tham gia các khóa đào tạo được chỉ định, nhận các hỗ trợ kỹ thuật khác do sở xác định, và bất kỳ hành động khắc phục nào khác được pháp luật của tiểu bang cho phép. Theo [OAR 581-075-0030](#), hành động khắc phục phải được hoàn thành đúng thời gian và theo cách thức do ODE chỉ định.

19. Nếu trường công lập không thực hiện lệnh khắc phục vi phạm của ODE thì sao?

Theo [OAR 581-075-0030](#), ODE có thể tạm giữ toàn bộ hoặc một phần nguồn phân bổ từ Quỹ Trường học của Tiểu bang, phần mà vốn dĩ sẽ được phân bổ cho trường công lập đó.

20. Điều 6 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) thực hiện điều gì?

Theo [Điều 6 của Dự luật Thượng viện 1098 \(2025\)](#), [sửa đổi ORS 337.260](#), hội đồng học khu hoặc ủy ban/quản trị viên chịu trách nhiệm lựa chọn tài liệu giảng dạy chính:

- Không được cấm việc sử dụng tài liệu dựa trên việc tài liệu đó có bao gồm quan điểm, nghiên cứu hoặc câu chuyện về, hoặc được tạo ra bởi một cá nhân hoặc nhóm thuộc một nhóm được bảo vệ; và
- Không được từ chối phê duyệt việc sử dụng tài liệu dựa trên việc tài liệu đó có bao gồm quan điểm, nghiên cứu hoặc câu chuyện về, hoặc được tạo ra bởi một cá nhân hoặc nhóm thuộc một nhóm được bảo vệ.

Tài liệu giảng dạy chính không được bị gỡ bỏ bởi người không thuộc hội đồng học khu hoặc ủy ban hoặc quản trị viên chịu trách nhiệm thông qua tài liệu đó, trừ khi:

Các Câu hỏi Thường gặp này được phát triển bởi Sở Giáo dục Oregon. Nội dung này không cấu thành lời khuyên pháp lý và không nên được hiểu là lời khuyên pháp lý. Liên hệ ode.civilrights@ode.oregon.gov để biết thêm thông tin.

Sửa đổi 12/2025.

- Có yêu cầu gỡ bỏ tài liệu;
- Người đưa ra yêu cầu là phụ huynh hoặc người giám hộ của học sinh hoặc là nhân viên;
- Yêu cầu được thực hiện bằng văn bản và được đưa ra chính thức;
- Yêu cầu được ủy ban xem xét lại của trường công lập hoặc học khu xem xét;
- Tài liệu vẫn được lưu hành trong suốt quá trình xem xét lại;
- Việc gỡ bỏ không xảy ra vì tài liệu có bao gồm quan điểm, nghiên cứu hoặc câu chuyện về, hoặc được tạo ra bởi một cá nhân hoặc nhóm thuộc một nhóm được bảo vệ; và
- Ủy ban xem xét lại cung cấp giải thích bằng văn bản công khai cho việc gỡ bỏ.

21. Điều 7 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) thực hiện điều gì?

Theo [Điều 7 của Dự luật Thượng viện 1098 \(2025\)](#), [sửa đổi ORS 336.082\(3\)](#) hội đồng học khu, quản trị viên hoặc bất kỳ ai chịu trách nhiệm phát triển hoặc thực hiện chương trình giảng dạy trong trường công lập:

- Không được cấm việc sử dụng tài liệu chương trình dựa trên việc tài liệu đó có bao gồm quan điểm, nghiên cứu hoặc câu chuyện về, hoặc được tạo ra bởi một cá nhân hoặc nhóm thuộc một nhóm được bảo vệ; và
- Không được từ chối phê duyệt việc sử dụng tài liệu chương trình dựa trên việc tài liệu đó có bao gồm quan điểm, nghiên cứu hoặc câu chuyện về, hoặc được tạo ra bởi một cá nhân hoặc nhóm thuộc một nhóm được bảo vệ.

22. Nếu hội đồng học khu hoặc người khác vi phạm Điều 6 hoặc 7 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) thì sao?

Các quy trình khiếu nại và kháng nghị áp dụng cho Điều 2 của Dự luật Thượng viện 1098 (2025) cũng áp dụng cho Điều 6 và 7 (xem Các Câu hỏi Thường gặp #14 – 16). Phạm vi điều tra của ODE sẽ là xem liệu tài liệu giảng dạy chính hoặc tài liệu chương trình có bị từ chối hoặc gỡ bỏ vì chúng chứa nội dung liên quan đến một nhóm được bảo vệ, hoặc chúng được viết bởi một người thuộc nhóm được bảo vệ hay không.

23. Luật có cho phép mua tài liệu thư viện, sách giáo khoa, tài liệu giảng dạy hoặc tài liệu chương trình phục vụ mục đích tôn giáo không?

Không. Điều 5, Mục I của Hiến pháp Oregon nghiêm cấm rõ ràng việc sử dụng quỹ của tiểu bang cho mục đích tôn giáo. “Không một khoản tiền nào sẽ được rút từ Ngân khố để phục vụ lợi ích cho bất kỳ tổ chức tôn giáo hoặc thần học nào, cũng như không một khoản tiền nào được cấp cho việc chi trả các dịch vụ tôn giáo trong bất kỳ viện nào của Cơ quan Lập pháp.”

24. Luật pháp bảo vệ tôn giáo như một nhóm được bảo vệ bằng cách nào?

Nếu tài liệu thư viện, sách giáo khoa, tài liệu giảng dạy hoặc tài liệu chương trình có nội dung tôn giáo được mua, lựa chọn, giữ lại hoặc sử dụng cho các mục đích không liên quan đến tôn giáo, thì những tài liệu đó không được bị từ chối hoặc gỡ bỏ chỉ vì chúng chứa nội dung tôn giáo.